

Onze gezamenlijke volharding

Corrie Greefkes

© C. Greefkes / Uitgeverij U2pi BV

1e druk april 2021

Titel: Onze gezamenlijke volharding

Auteur: Corrie Greefkes

Redacteur René Bil

Uitgeverij U2pi bv, Den Haag

Druk: Jouwboekdrukkerij.nl

ISBN: 978-94-9324-017-9

NUR: 320

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enige andere manier, zonder voorafgaande toestemming van de uitgever.

INHOUDSOPGAVE	BLZ.
1. De levensloop van Rooie Ippie	3
2. Het oorlogstrauma van ome Evert	6
3. Lia over Rinus Greefkes	11
4. Dagboek van Rinus Greefkes	14
5. In het verzet	36
6. Gevangen gezet	40
7. Gebed vanuit de strengarrestcellen	47
8. Mijn moeder vertelt	68
9. Dit Ede was geen paradijs	73
10. Cornelia	81
11. Dat kan je je toch nu niet meer voorstellen!	94
12. Cranio -sacraal therapie	96
13. Heimwee	100
14. Alles slonk weg	104
15. Gepest op school	111
16. Het grote verschil	113
17. De belevenissen van onze broer Frits tijdens de schietpartij op de Dam op 7 mei 1945	119
18. Wie was Han Hutjes?	124
19. Stralend	126
20. Johanna (8 januari 1942)	135
21. Anton (12 juli 1947)	137
22. Greetje 21 november 1948 - 27 oktober 2012	140
23. Corrie (12 december 1949)	143
24. Welkom Erik	149
25. Ons muzikale gezin	154

INLEIDING

Wij willen de geschiedenis van onze familie niet verloren laten gaan.

En ik hoop dat er een uitgever is door wie het dit jaar 2020 nog wordt uitgebracht – als 75 jaar na 5 mei 1945 deze bevrijding wordt herdacht.

Mijn broer Anton kan zich meer herinneren over wat onze vader in de oorlog heeft meegemaakt dan ik.

Onze vader heeft zijn gedichten na de oorlogstijd uitgetypt en gebundeld in een klein formaat boekje.

Als echte huisschilder, is er een kافت van behang omheen gekomen, dat hij over had van klanten voor wie hij toendertijd werkte.

Deze gedichten komt u in het begin tegen in "De levensloop van Rooie Ippie".

Uiteraard staat ook de geschiedenis van onze moeder erin.

Andere verhalen over de Tweede Wereldoorlog zijn van oom Evert en mijn broer Frits.

Over de tijd hoe onze oma na de oorlog haar man met roomboter liet venten, zodat hun negen kinderen te eten hadden. En hoe wij het extreme gedrag van pappa als kinderen van de tweede generatie hebben ervaren.

De levensloop van Rooie Ippie

Hier volgt het schrijven van mijn broer Anton over de familie Greefkes.

Frits, mijn vader, werd op 24 oktober 1915 geboren als vijfde kind in het gezin Greefkes.

Frerik - roepnaam Frits - werd naar de vader van zijn moeder Cornelia de Haan genoemd.

Mijn oma had mijn moeder ook verteld dat er voor de geboorte van mijn vader Frits al kinderen met de naam Frits waren geboren, die vroegtijdig zijn overleden.

En toch durfde de moeder van Frits hem zo te noemen.

Hij had een moeizame relatie met zijn vader.

Naar de redenen zullen wij altijd moeten blijven gissen, zover mij bekend is uit de verhalen van mijn moeder.

Zo vertelde zij mij regelmatig dat zijn vader, Han Greefkes, moeder Greefkes tijdens de zwangerschap in de buik geschopt had.

Dat hij in zijn jeugd een moeizame relatie met Frits had is wel gebleken uit de verhalen die ons als kind en jongvolwassene hebben bereikt.

Frits groeide uiteindelijk op in een gezin met vier oudere broers en zusters en vier jongere broers. Een gezin waarin mijn grootmoeder de ondernemende factor was. Zo verhuisde het gezin Greefkes na een aantal jaren van Amsterdam naar Landsmeer.

Waar mijn oma kippen ging houden met de bedoeling de eieren in de stad aan de man te brengen om in haar levensonderhoud te voorzien.

De verkoop werd de taak van mijn opa, met een gepensioneerd circuspaard.

Dit paard had de aardige gewoonte, gezien zijn herkomst, als hij niet was ingespannen om de hele dag rondjes te lopen in het wekje achter het huis.

Naast eieren verkocht opa ook boter.

Hierover deed een aardig verhaal de ronde.

De boter zat in een ton en opa schepte de boter vanuit de ton in een wit-rode of goudkleurige wikkel.

De kleur van de wikkel bepaalde de prijs van de boter.

Ik veronderstel, dat het idee van mijn oma kwam om de boter tegen verschillende prijzen in verschillend gekleurde wikkels te verkopen.

Op een dag waren de goudkleurige wikkels op.

Mijn opa had de boter in de twee overgebleven papiertjes verpakt en was er die dag mee langs de huizen gegaan.

De volgende keer dat hij bij een van de klanten weer langs kwam, een vrouw die altijd de boter in de duurste goudkleurige wikkel kocht en zich de vorige keer had moeten behelpen met een wit-rode wikkel, sprak deze woorden tot mijn opa: "Hebt u alstublieft weer het goudmerk boter, want die goedkope boter is ons niet goed bevallen!"

HET OORLOGSTRAUMA VAN OME EVERT

Ondanks het trauma dat hij er aan had overgehouden filmde ome Evert ook na de oorlog nog steeds graag, het was een van zijn hobby's.

In de winkel "Aesthetica" filmde ome Evert in de oorlog stiekem tussen de verduisteringsgordijnen door.

De Duitsers waren toen net bezig om joodse mensen uit hun huizen vandaan te halen.

Maar toevallig keek een Duitse soldaat in de richting van de winkel en zag de camera tussen de gordijnen door.

Zij wilden natuurlijk niet dat gefilmd werd waar zij mee bezig waren.

Ome Evert zag dat hij was betrapt en rende weg om zich te verstoppen.

Het dichtstbij was een kast waar lampenkappen in stonden en ook een rol zeil.

Hij heeft naar zijn ouders die boven waren geroepen dat zij moesten zeggen dat hij niet aanwezig was.

Ik neem aan dat de winkel toen gesloten was, maar het verhaal vertelt niet hoe de soldaat is binnengekomen.

In ieder geval had ome Evert genoeg tijd om zich in te rollen in de rol zeil.

Hij hoorde hoe de soldaat woedend binnendrong, maar hij trof enkel de ouders op de bovenverdieping aan. Hij vroeg waar hun zoon was, zij hebben hem niets verteld. Woedend hebben de soldaten toen het gehele pand doorzocht, maar ome Evert niet gevonden.

Hij heeft heel angstig in de rol zeil gezeten en hij zal het wel benauwd hebben gehad.

Hij heeft het nooit meer kunnen vergeten en kreeg er later van tijd tot tijd nog last van.

Ik herinner mij hem als een vrolijk iemand en hij heeft maar liefst 93 jaar mogen worden.

Helaas is hij door een gruwelijk ongeluk overleden.

Er zou een traplift komen voor zijn vrouw en bij het losmaken van de bovenste trapbeugel is die afgebroken waarna hij achterover naar beneden is gevallen en op zijn hoofd terecht gekomen is.

Hij wilde niet worden gereanimeerd en hij is binnen een week overleden.

Ikzelf (Corrie) heb mijn vaders jongere broer Evert destijds geïnterviewd.

En nu beschrijf ik wat oom Evert mij vertelde wat hij zich herinnerde over hoe het met onze grootouders verder is gegaan.

Mijn grootouders hadden zeven zonen en twee dochters: Truida, Cor, Joop, Sien, Frits, Jan, Evert, Rinus en Tom.

Mijn grootmoeder had grote ambities.

Het gezin verhuisde in 1928 weer terug naar Amsterdam naar de Hoogte Kadijk, waar zij met het grote gezin ruimer konden wonen.

Mijn grootmoeder kocht ook een pand aan de Spiegelstraat, hoek Keizersgracht, tussen allerlei antiekwinkels. Daar is Truida, de oudste dochter die ongetrouwd was gaan wonen. Dit pand werd eerst "het kleurenhuis" genoemd, omdat er allerlei kleurige spullen werden verkocht, met onder andere hoekige vazen.

Bij tante Truida woonde een kunstzinnige man in.

De hoekige vazen werden door deze man en onze oom Cor met glasverf beschilderd tot een kleurig geheel.

Zij besloten om op de fleurige vazen lampenkappen te maken. Later kreeg de winkel in de Spiegelstraat de naam "Aesthetica". In de keuken van tante Truida deden oom Jan en Rinus, die beiden net van de ambachtsschool kwamen, al een poging om te smeden. Ondanks dat zij er geen opleiding voor hadden gedaan, ging het hen goed af.

De keuken van tante Truida was eigenlijk te klein om te smeden.

In 1931 hebben tante Sien en oom Hugo de winkel in de Spiegelstraat van mijn grootmoeder overgekocht. Mijn grootouders zijn in hetzelfde jaar naar de Weteringschans tegenover het Weteringplantsoen verhuisd.

Zij hadden daar een winkel annex werkplaats met bovenliggende etage gehuurd.

Mijn oma droomde eigenlijk stiekem van een familiebedrijf waarin al haar kinderen zouden werken. Het produceren van lampenkappen bracht onze oma waarschijnlijk op het idee om de frames waar de lampenkappen op konden te gaan maken. Zo ontstond de siersmederij "Aesthetica".

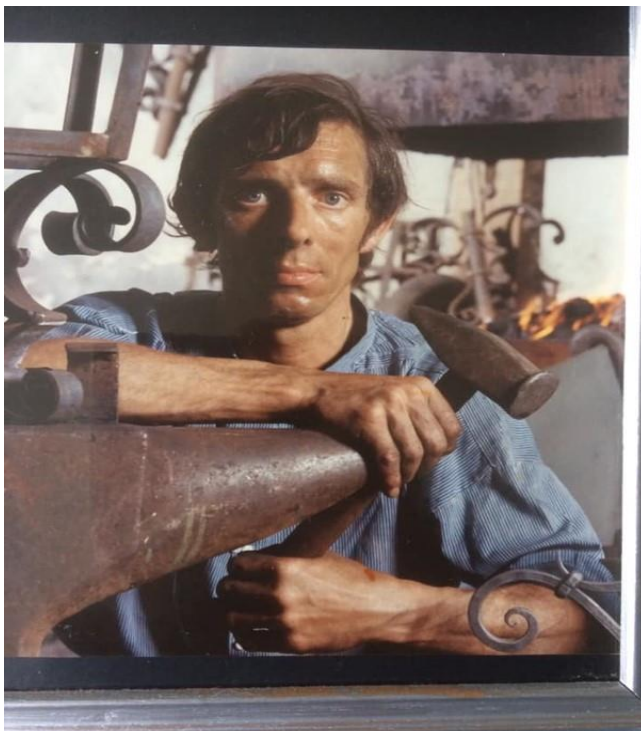

Door de aanleg van de metro Noord-Zuid-lijn en de crisis liep de winkel al een hele poos niet meer goed, en moest mijn neef Evert helaas “Aesthetica” sluiten.

Het was ook moeilijk om de siersmederij door onze oma Greefkes opgezet, te behouden.

Oom Jan en oom Rinus kwamen uiteindelijk in het siersmidvak terecht.

Het volgende gedeelte gaat over oom Rinus. Hij heeft ook een oorlogsdagboek bijgehouden.

Lia over Rinus Greefkes

In het dagboek leest u dat Rinus veel humor had.

Deze op een na jongste broer van onze vader Frits heeft maar kort als smid voor zijn moeder gewerkt.

Rinus is in augustus 1951 met Gerrie getrouwd en hij is in 1958 in de Anjeliërsstraat voor zichzelf begonnen.

Zijn moeder was geen gemakkelijke vrouw en Rinus had telkens ruzie met zijn moeder. Zij heeft hem in het begin, toen hij voor zichzelf wou beginnen, ook een hak gezet.

Oom Rinus had namelijk een advertentie in de krant gezet, met de vraag wie er een smederij te huur had. Op deze advertentie had zijn moeder geschreven, om er achter te komen of haar zoon Rinus de advertentie had gezet.

In de Jordaan was het heel normaal dat men voor de deur zat en daar speelde Rinus ook wel gitaar.

Jan Akkerman woonde toentertijd naast hem. Hij wilde ook gitaar leren spelen en toen heeft Rinus de nu beroemde Jan Akkerman les gegeven. Rinus speelde trouwens ook saxofoon.

In 1958/1959 is het gezin verhuisd naar Beverwijk en is Rinus bij de Hoogovens begonnen.

Rinus wilde in Beverwijk een smederij in de schuur voor zichzelf beginnen, maar dat werd geen succes.

In 1967 is ome Rinus naar Sint Pancras verhuisd.

De familie Greefkes speelde vaak samen en ook Rinus zijn vrouw Gerrie, die accordeon speelde, deed haar partijtje mee. Oom Rinus zijn kinderen zijn wel muzikaal aangelegd maar enkel zoon Richard lijkt het meest op zijn vader en drumt nog steeds.

U leest in het dagboek over Ans de eerste vriendin van Rinus.

Zij heette Ans Dood en het frappante was dat zij later met een man is getrouwd, die ook de Dood van zijn achternaam heette.

Zoals u op de foto kunt zien kon Rinus prachtige roosjes maken, zijn andere broers smeedden groter werk, zoals hekwerk, lampen, muziekstandaards. Broer Jan maakte zonnebloemklokjes die goed werden verkocht.

Dagboek van Rinus Greefkes, geboren 13 november 1924

Vanaf heden, donderdag 8 februari 1945, ga ik een dagboek bijhouden. Omdat ik voel dat er een nieuwe tijd in mijn leven aanbreekt.

Donderdag 8 februari 1945

Hedenochtend verliet ik om 9.30 uur mijn ouderlijk huis tijdens een luchtalarm. Ik kon niet vermoeden dat ik er voorlopig niet zou wederkeren.

Om 11.45 sprong ik achterop een levensmiddelenwagen der O.T. (Organisatie Todt, een Duitse bouwmaatschappij).

In de Leidse straat begon een Duitse soldaat alarm te slaan en achter de wagen aan te hollen. Op de brug bij de Prinsengracht hield iemand de wagen aan, ik sprong eraf en vluchtte achtervolgd door de Duitsers. In de Roomstraat werd ik door de wagen overgebracht naar de Weteringschans.

Na een kort verhoor word ik naar de cel gebracht, het celnummer is B2 /15. Ik maak nu kennis met inspecteur Bonen en opperwachtmeester Scheers. Beiden uit Edam en een wachtmeester Jonk uit Volendam.

Donderdag 22 februari 1945

Eindelijk om 10 uur word ik gehaald om verhoord te worden het heeft niet veel te betekenen. Ik val onder Arbeidsinzet en moet op transport.

Na het middageten word ik overgebracht naar de barak .

Dat is al een hele verbetering.

Het eten is wel hetzelfde als in de cel, 's morgens 3 sneetjes, natuurlijk zonder boter en 's middags een pannetje eten, meestal soep. 's Avonds weer 8 boterhammen maar hier kan ik tenminste slapen.

Vrijdag 23 februari 1945

Hedenmorgen kolen gedragen, we zouden extra eten krijgen.
Doch we gaan 's middags op transport en lopen het dus mis.
Ik ontvang mijn visitatie en tevens schoon wasgoed.
Wij worden overgebracht naar de Levantkade loods nummer 4, der
K N S M.
Omdat wij moeten lopen passeer ik mijn huis.
Gelukkig zie ik moeder, vader en Tommie maar helaas zien zij ons
niet.

Zaterdag 24 februari 1945

Hedennacht de gehele nacht door de loods gelopen. Ik kon niet
slapen in het stro en had het erg koud.

Zondag 25 februari 1945

Hedennacht een beetje geslapen, ik had met Piet een bed gemaakt
van stro.
Ik hoop op een pakket van thuis, want ik heb al zoveel briefjes
weggestuurd, maar nee er is niets voor mij bij.
Het eten is hier nog beroerder dan op de Schans.
Om tien uur een vieze, bruinachtiger gore watermassa, zogenaamd
koffie. Deze pittige hartverwarmende drank wordt geserveerd in een
papieren beker.
Om twaalf uur moeten we aantreden voor het diner.
Dat is een kostelijke soep, gemaakt van afgedankt grachtenwater en
aardappelresten, die heerlijk pittig wordt door groenteafval.
Het geheel wordt opgediend op een papieren bord, voorafgegaan
door enig duwen en dringen, lepels of dergelijke fantastische dingen
bestaan hier niet. 's Avonds krijgen we de man een derde brood en
een stuk smeerkaas.
Dat is het enige fatsoenlijke eten dat je ziet.
Goh , wat verlang ik naar dat hotel op de Schans, waar je op je
wenken - je moet niet teveel vragen - bediend werd.

Maandag 26 februari 1945

Hedenochtend ontving Piet een pakket. Ik helaas niet, maar ik profiteer van dat van Piet.

Bij het aantreden voor brood heb ik ze voor een derde brood met bijbehorend stukje kaas te pakken.

Juist als we ons bed weer in orde zullen maken, moeten we ons reisvaardig maken - we gaan weer verder.

Dinsdag 27 februari 1945

De gehele nacht gereisd. Ik ben blij dat we per trein gingen.

Had bij Bussum de kans om te ontsnappen, maar de trein reed zo hard, dat ik maar een betere kans afwacht.

Om 9 uur rijden wij Lochem binnen en worden aldaar in de Prins Hendrikschool ondergebracht.

Ik bemachtig een stuk roggebrood en kan daar mijn ergste honger mee stillen.

Ik tracht de gehele dag om te ontsnappen doch slaag er niet eerder in dan bij het afmarcheren naar de gaarkeuken voor eten.

Dit is het eerste eten wat wij dezen dag zullen ontvangen.

Wij marcheren om 16.15 uur af. Even later ontsnapte ik uit de rij.

Het eerste huis dat ik binnenstuif word ik net zo hard weer uitgekieperd.

Ik vlucht door enige tuintjes heen en kom dan beter terecht.

Hier eet ik vandaag voor het eerst weer wat brood.

Woensdag 28 februari 1945

Vanmorgen gauw even een brief geschreven naar huis.

Hij werd door iemand uit Amsterdam meegenomen.

Vanmiddag heb ik eerst aardappels geschild en toen in de bakkerij geholpen. Deeg afgewogen voor roggebrood.

Hedenavond verlaat ik mijn eerst tehuis in de vreemde en kom op het tweede aan.

Donderdag 1 maart 1945

Ik ben hier ook weer voor een paar dagen.
Heb vandaag de gehele dag hout gezaagd.

Vrijdag 2 maart 1945

Dito als donderdag.

Zaterdag 3 maart 1945

Vandaag werd het houtzagen afgewisseld door het binnenhalen van de hooimijt.
Om vijf verlaat ik Meutstege weer en ga op weg naar mijn plaats van bestemming. Beltman of Huurdeman.
Ik eet daar nog een bordje pap voor het naar bed gaan.

Zondag 4 maart 1945

De boerderij een beetje bezichtigd, hij is veel groter en moderner dan bij Meutstege.

Maandag 5 maart 1945

Vanmorgen was ik vroeg uit de veren.
Reeds om zes uur heb ik eens bij het melken gekeken en geholpen met het werk op de deel. Dat werk bestaat alzo uit het volpompen van het waterreservoir dat 1000 liter water bevat, het schoonmaken der voergoot, draaien der voederbieten, hooivoeren, om de dag de mestgoot leegmaken en diverse kleinigheden.
Verder hebben Wim en ik vandaag hout gezaagd.
Vanavond heb ik voor het eerst gemolken, Coba was het slachtoffer van mijn wellustige arbeid. Na veel zwoegen slaagde ik er de voorste spenen te ledigen.